

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 19, 20 og 21 (Alm. del) stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 19. december 2007.

Den 15. januar 2008

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 07-030103
Dok nr. 436650
Side 1/1

Spørgsmål nr. 19, 20 og 21 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 19. december 2007 til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del).

Spørgsmål 19

Ministeren bedes orientere om de anvendte UNESCO-kriterier, som en undersøgelse fra Lincoln Universitet er baseret på, jf. artikel den 5. december 2007 i INFORMATION.

Svar

UNESCO kom i 1997 med en række overordnede anbefalinger om forskningsfriheden. Under henvisning hertil har Terence Karran fra University of Lincoln valgt en række parametre, som tilsyneladende skulle vise omfanget af forskningsfriheden i de enkelte lande.

De valgte parametre er:

- Beskyttelse af forskningsfriheden i grundloven
- Beskyttelse af forskningsfriheden i anden lovgivning
- Institutionel autonomi
- Udpegning af rektor
- Livstidsansættelse

Jeg vil dog gerne tilføje, at jeg ikke finder, at de valgte parametre og forfatterens vurdering heraf giver et retvisende billede af omfanget af forskningsfrihed i Danmark.

Spørgsmål 20

Ministeren bedes redegøre for, hvad der især kvalificerer Danmark til en 21. plads ud af 23 EU-lande iflg. UNESCO-kriterierne.

Svar

Som anført i spørgsmål 19 er undersøgelsen lavet ud fra parametre, som undersøgelsens forfatter selv har valgt, og som adskiller sig fra UNESCO's anbefalinger. Det er derfor ikke korrekt, at Danmark ud fra UNESCO's anbefalinger ligger på en 21. plads ud af 23 EU-lande.

Om baggrunden for bedømmelsen i undersøgelsen kan følgende oplyses:

Beskyttelse af ytrings- og forskningsfriheden i grundloven

Vi får bedømmelsen medium, fordi alene ytringsfriheden er nævnt i grundloven, men ikke forskningsfriheden. I Danmark har vi en lang og god tradition for både ytrings- og forskningsfrihed. Ytringsfriheden er basis for forskningsfriheden.

Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 07-030103
Dok nr. 436650
Side 1/1

Forskningsfriheden drejer sig dog om et helt specifikt område, hvorfor den er reguleret i særskilt lovgivning herom.

Beskyttelse af forskningsfriheden i anden lovgivning

Vi får bedømmelsen medium, fordi universitetslovens § 2, stk. 2, og § 17, stk. 2, om forskningsfrihed ikke er mere detaljerede, end de er. I forarbejderne til loven er beskyttelsen dog beskrevet mere detaljeret. I dansk ret tillægges forarbejder væsentlig betydning ved fortolkning af loven, hvorfor de bør inddrages. Det er der i undersøgelsen ikke taget højde for.

Institutionel autonomi

Vi får bedømmelsen lav, fordi universitetsbestyrelserne har eksternt flertal. Undersøgelsens forfatter antager, at på universiteter, hvor den øverste myndighed har eksternt flertal, vil beskyttelse af forskningsfriheden være lav. At både personale og studerende er repræsenteret i bestyrelsen inddrages ikke.

Udpegning af rektor

Vi får bedømmelsen lav, fordi det er bestyrelsen, der som øverste myndighed på universitetet, ansætter rektor. At både personale og studerende via deres pladser i bestyrelsen er med til at ansætte rektor inddrages ikke.

Livstidsansættelse

Endelig får vi bedømmelsen lav, fordi forskere ikke ansættes på livstid. Den lave bedømmelse kan skyldes mangel på indsigt i den danske arbejdsmarkedsmodel. Danske forskere er beskyttede både af et forbud mod vilkårlighed ved afsked efter AC-overenskomsten og af princippet om saglighed i forvaltningen.

Som det fremgår af ovenstående, er det min opfattelse, at undersøgelsen vidner om manglende forståelse for de historiske og kulturelle forskelle landene imellem.

Spørgsmål 21

Ministeren bedes redegøre for, om det er i overensstemmelse med regeringens politik, at frihedsgraderne for danske universitetsforskere er, som det fremgår af UNESCO-sammenligningen.

Svar

Der er ikke tale om en UNESCO-sammenligning, men en undersøgelse med selvvalgte parametre. Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 19, finder jeg ikke, at de valgte parametre giver et retvisende billede af omfanget af forskningsfrihed i Danmark og tilsvarende heller ikke et retvisende billede af de reelle frihedsgrader på de danske universiteter.